

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Miloslava Výborného a soudců JUDr. Michala Mazance a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobců: **a) JUDr. A. K. b) Ing. Z. K., c) H. J.**, všichni zastoupení JUDr. Ivankou Posádkovou, advokátkou se sídlem Hasskova 16, Třebíč, proti žalovanému: **Státní pozemkový úřad**, se sídlem Husinecká 1024/11a, Praha 3, o žalobě na ochranu proti nečinnosti žalovaného, v řízení o kasačních stížnostech žalobců a žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 29. 6. 2016, čj. 9 A 49/2015-127, ve znění opravného usnesení ze dne 8. 8. 2016, čj. 9 A 49/2015-151,

t a k t o :

- I.** Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 29. 6. 2016, čj. 9 A 49/2015-127, ve znění opravného usnesení ze dne 8. 8. 2016, čj. 9 A 49/2015-151, **se** v části výroku I., kterou byla žalovanému uložena povinnost vydat rozhodnutí podle zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve věci dovypořádaní restitučních nároků žalobců pocházejících od původního vlastníka paní G. J. a to v rozsahu, týkajícím se id. 1/3 velkostatku S., konkrétně pozemků evidovaných pod par. č.: X, vše zapsáno na LV č. X, kat. území S., vedeném u Katastrálního úřadu pro Vysočinu, Katastrální pracoviště Třebíč, a to do 60 dnů od právní moci rozsudku, a ve výroku II. a III. **r u š í** a věc **se** v rozsahu zrušení **v r a c í** tomuto soudu k dalšímu řízení.
- II.** Kasační stížnost žalobců **se z a m í t á**.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobci se u Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“) domáhali ochrany proti nečinnosti žalovaného a žádali, aby městský soud uložil žalovanému povinnost vydat rozhodnutí

v řízení ve věci dovypořádání restitučních nároků žalobců pocházejících od původního vlastníka paní G. J., rozené W.

[2] Městský soud shora specifikovaným rozsudkem ve znění opravného usnesení (dále jen „napadený rozsudek“) rozhodl, že žalovaný je povinen vydat rozhodnutí podle zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku (dále jen „zákon o půdě“), ve věci dovypořádání restitučních nároků žalobců pocházejících od původního vlastníka paní G. J., a to v rozsahu týkajícím se id. 1/3 velkostatku S., konkrétně pozemků evidovaných pod parc. č.: X, vše zapsáno na LV č. X, katastrální území S., vedeném u Katastrálního úřadu pro Vysočinu, Katastrální pracoviště Třebíč, a to do 60 dnů od právní moci napadeného rozsudku; ve zbytku žalobu zamítl.

[3] Městský soud v napadeném rozsudku zmínil tyto rozhodné skutečnosti. Žalobci jako osoby oprávněné podle § 6 zákona o půdě uplatnili nárok na „navrácení in natura českého podílu na velkostatku S.“ po G. J., která byla spolumajitelkou 1/3 velkostatku S., okres Třebíč. Rozhodnutím Okresního úřadu v Třebíči ze dne 23. 10. 1992, čj. 111-Poz 111/1700/2/92-Br, potvrzeným rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 4. 3. 1993, čj. 30 Ca 180/92-19, nebyla schválena dohoda mezi žalobci a Jihomoravskými státními lesy Brno (jako osobou povinnou podle zákona o půdě) o vydání nemovitostí, které byly dříve součástí velkostatku; existovaly totiž pochybnosti, zda došlo k reálnému oddělení části majetku z velkostatku pro G. J. před tím, než bylo v roce 1948 rozhodnuto o vyvlastnění, anebo zda byla vyvlastňována zbývající id. 1/3 původního majetku W., protože k reálnému rozdělení majetku nikdy nedošlo. Veden závazným právním názorem Krajského soudu v Brně Okresní úřad v Třebíči následně v rozhodnutích o vydání nemovitostí zaujal právní názor, že velkostatek byl z id. 2/3 (německé větve) konfiskován podle dekretu prezidenta republiky č. 12/1945 Sb. a zbývající id. 1/3 majetku byla ponechána ve vlastnictví G. J. a následně odebrána státem podle zákona o revizi první pozemkové reformy a druhou pozemkovou reformou. Byť byl v návaznosti na ponechání majetku G. J. učiněn návrh na reálné rozdělení majetku, nebyl tento návrh řádným způsobem akceptován (nezapsáno do pozemkových knih) a naopak v roce 1948 byla zbývající id. 1/3 velkostatku konfiskována. Pozemkový úřad proto rozhodoval o vydání nemovitostí původně náležících k velkostatku (resp. o nevydání nevydatelných nemovitostí a přiznání nároku na náhradu za tyto nemovitosti) pouze v rozsahu id. 1/3 k celku, tj. id. 1/9 pro každého žalobce. Žalobci následně žádali o dořešení restitučních nároků v rozsahu zbývajících id. 2/3 velkostatku původních vlastníků JUDr. O. M. a K. W. Ministerstvo zemědělství však v rozhodnutí ze dne 30. 11. 2010, čj. 1299/2010/PUTR/Ša, konstatovalo, že nebylo doloženo, že by tito bývalí spoluvlastníci velkostatku měli ke dni přechodu majetku na stát československé státní občanství, a tak nebyla naplněna základní restituční podmínka zákona o půdě.

[4] Městský soud uvedl, že správní orgány v restitučním řízení ve všech svých pravomocných rozhodnutích zaujaly právní názor, podle kterého nebylo prokázáno, že by proběhlo reálné oddělení části majetku velkostatku, a tedy že stát G. J. odebral majetek jako ideální část celého velkostatku. Z tohoto důvodu bylo i navrácení majetku osobám oprávněným po G. J. provedeno jeho id. 1/3 (tj. id. 1/9 celého majetku velkostatku pro každého z žalobců). Pokud žalobci s tímto právním názorem nesouhlasili, mohli se domáhat nápravy opravnými prostředky proti jednotlivým rozhodnutím, pokud tak neučinili (nebo bylo o těchto opravných prostředcích již rozhodnuto) a jednotlivá rozhodnutí nabyla právní moci, nelze se nápravy takového stavu domáhat žalobou na ochranu proti nečinnosti správního orgánu.

[5] Městský soud v napadeném rozsudku uvedl přehled rozhodnutí, kterými bylo o majetku velkostatku rozhodováno, i jakého majetku se tato rozhodnutí týkala. Přitom městský soud shledal, že ohledně pozemků v katastrálním území S. specifikovaných ve výroku I. napadeného

rozsudku nebylo dosud nijak rozhodnuto. Městský soud proto v uvedeném rozsahu považoval žalobu za důvodnou. Jelikož byl žalovaný nečinný ve smyslu § 81 odst. 2 s. ř. s., uložil mu městský soud povinnost rozhodnout o vydání či nevydání nemovitostí specifikovaných ve výroku I. napadeného rozsudku do 60 dnů od právní moci napadeného rozsudku.

II. Kasační stížnosti

II.A Kasační stížnost žalovaného a vyjádření žalobců

[6] Proti výroku I. a II. rozsudku městského soudu podal žalovaný [dále též jen „stěžovatel 1)“] kasační stížnost co do obsahu opřenou o důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), d), e) s. ř. s.

[7] Stěžovatel 1) v kasační stížnosti namítl, že úkolem městského soudu nebylo zkoumat, jakým způsobem se stěžovatel 1) vypořádal s námitkami žalobců. Předmětem soudního přezkumu totiž byla žalobci tvrzená nečinnost žalovaného. Stěžovatel 1) uvedl, že vypořádání navrácení majetku v rozsahu id. 2/3 majetku velkostatku bylo provedeno a má za to, že nelze vydávat další rozhodnutí o vydání majetku ve zbývajícím id. 1/3 žalobcům, neboť vydáním dalšího majetku žalobcům by byly jejich nároky vykryty dvakrát. Stěžovateli 1) ani nejsou známy další konkrétní nemovitosti, které by měly být předmětem dodatečného restitučního řízení.

[8] V doplnění kasační stížnosti stěžovatel 1) namítl, že ve výroku I. napadeného rozsudku jsou uvedeny pozemky, o kterých již stěžovatel 1) rozhodl a přiznal vlastnictví, popř. náhradu, žalobcům. Pozemky parc. č. X jsou zapsány na LV X, katastrální území S., s právem hospodařit s majetkem státu pro Lesy ČR. O těchto pozemcích rozhodl Okresní úřad Třebíč rozhodnutím ze dne 6. 12. 1996, čj. POZ 111/4411/1996-72.9./Br/Ko, žalobcům přiznal nárok na náhradu za pozemky. Toto rozhodnutí měl městský soud k dispozici.

[9] Pozemky parc. č. X nikdy původní vlastníci nevlastnili a ani na ně nebyla podána žádost o navrácení oprávněným osobám.

[10] Pozemek parc. č. X (podle pozemkové knihy pozemek parc. č. X) byl žalobcům v podílu id. 1/9 pro každého žalobce vydán rozhodnutím Okresního úřadu v Třebíči ze dne 3. 5. 1994, čj. 111-9015/92/2-Br. Pozemek parc. č. X (podle pozemkové knihy pozemek parc. č. X) byl žalobcům vydán v podílu id. 1/9 pro každého žalobce rozhodnutím Okresního úřadu v Třebíči ze dne 8. 9. 1994, čj. POZ 111/3272/1994/Br/Ko, ve znění opravy ze dne 20. 9. 1996, čj. 111/3772/1994/Opr./Su. Stěžovatel 1) pro doplnění uvedl, že dne 26. 6. 1999 byla mezi Lesy ČR a žalobci uzavřena dohoda o zrušení a vypořádání podílového spoluvlastnictví; původní pozemky parc. č. X a parc. č. X zůstaly ve vlastnictví České republiky s právem hospodařit pro Lesy ČR. V současné době jde o pozemky parc. č. X a X, katastrální území S.

[11] Podle stěžovatele 1) z výše uvedeného vyplývá, že nebyl nečinný. Minimálně v uvedeném rozsahu pozemky uvedené ve výroku napadeného rozsudku vydal žalobcům. Stěžovatel 1) trvá na tom, že všechny pozemky uvedené ve výroku napadeného rozsudku byly v restitučním řízení vyřešeny.

[12] Stěžovatel 1) navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek městského soudu v napadeném rozsahu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[13] Žalobci ve vyjádření ke kasační stížnosti stěžovatele 1) odkázali na jimi podanou kasační stížnost proti napadenému rozsudku. Uvedli, že nesouhlasí s tím, že stěžovateli 1) byla uložena povinnost vydat rozhodnutí podle zákona o půdě pouze ve vztahu k pozemkům

uvedeným ve výroku I. napadeného rozsudku, jelikož mělo být rozhodnuto o všech lesních pozemcích ve všech katastrálních územích náležících k původnímu velkostatku S. Stěžovatel 1) se podle žalobců nevypořádal se situací, že G. J. na základě dohody se státem obdržela téměř veškeré původní lesní pozemky velkostatku, jejichž hodnota odpovídala podílu id. 1/3 na velkostatku, jako vypořádání jejího podílu na velkostatku. Stát ovšem neměl zájem zjednat knihovní pořádek. Stěžovatel 1) je podle žalobců nečinný, neboť nerozhodl o majetku (lesní pozemky), které k 25. 2. 1948 držela, obhospodařovala a daně odváděla G. J. Podle žalobců není pravdivé tvrzení stěžovatele 1), že bylo provedeno vypořádání navrácení majetku v rozsahu id. 2/3 majetku velkostatku. Podle žalobců stěžovatel 1) rozhodl pouze o vypořádání podílu v rozsahu id. 1/3 G. J. ve vztahu k celému velkostatku, což však k 25. 2. 1948 neplatilo. Nemůže proto dojít k tomu, že by žalobci obdrželi náhrady dvakrát. Žalobce a) doplnil bližší historické souvislosti a také uvedl, že stěžovatel 1) s odkazem na to, že byl činný při vydání id. 1/3 lesa, nehodlá vydat zbývajícími id. 2/3 lesa. Ve vyjádření k doplnění kasační stížnosti stěžovatele 1) žalobci setrvali na svém názoru.

II.B Kasační stížnost žalobců

[14] Proti rozsudku městského soudu podali kasační stížnost také žalobci [dále jen „stěžovatelé 2)“] co do obsahu opřenou o důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), b), d) s. ř. s. Napadli jí část výroku I. napadeného rozsudku, kterou byla žaloba ve zbytku zamítnuta.

[15] Stěžovatelé 2) namítli, že městský soud rozhodl o povinnosti stěžovatele 1) vydat rozhodnutí podle zákona o půdě v nesprávném rozsahu id. 1/33 celého velkostatku. Původní vlastníci totiž připadal podíl id. 1/3 na celém velkostatku, na majetku zemědělském a lesním, a to nikoliv pouze v katastrálním území S. T., ale i v dalších katastrálních územích specifikovaných v žalobě a jejich doplněních.

[16] Podle stěžovatelů 2) mělo být o všech lesních pozemcích v dotčených katastrálních územích rozhodnuto z důvodu dohody z let 1945 – 1948, uzavřené mezi původní vlastníci id. 1/3 velkostatku a státem. Stát přitom zkonfiskoval id. 2/3 velkostatku původních vlastníků K. W. a JUDr. O. M. podle dekretu prezidenta republiky č. 12/1945 Sb.; fyzicky odňal a ponechal si i veškerý zemědělský majetek v rozsahu id. 1/3 náležící G. J. S G. J. stát uzavřel dohodu o tom, že za její podíl na velkostatku jí připadne lesní majetek náležící k velkostatku, statek Č. a zámeček Z. Restituční nároky měly být podle stěžovatelů 2) řešeny podle dohody o reálném oddělení, ač se v pozemkových knihách oddělení nepromítlo. Podle stěžovatelů 2) stěžovatel 1) vyřešil právně složitou věc formalisticky a pro něj nejjednodušším způsobem, tj. restitucí id. 1/3 velkostatku jako celku.

[17] Stěžovatelé 2) se domáhají toho, aby městský soud stěžovateli 1) uložit povinnost rozhodnout o všech lesních pozemcích na LV č. X katastrální území Č., LV č. X katastrální území Ch., LV č. X katastrální území Ch., LV č. X katastrální území S., LV č. X katastrální území S., LV č. X katastrální území H.

[18] Stěžovatelé 2) namítli, že jim městský soud nepřiznal nárok na úhradu zaplaceného soudního poplatku.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

III.A Kasační stížnost stěžovatele 1)

[19] Nejvyšší správní soud nenalezl žádné formální vady či překážky projednatelnosti kasační stížnosti stěžovatele 1), a proto přezkoumal jí napadený rozsudek městského soudu v rozsahu a v rámci kasační stížností uplatněných důvodů, zkoumaje přitom, zda napadené rozhodnutí či jemu předcházející řízení netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti [§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.].

[20] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku, kterou však stěžovatel 1) nijak blíže nespecifikoval. Její důvodnost by totiž sama o sobě postačovala ke zrušení napadeného rozsudku. Ve své ustálené judikatuře mnohokrát Nejvyšší správní soud konstatoval, že má-li být soudní rozhodnutí přezkoumatelné, musí z něj být patrné, jaký skutkový stav vzal správní soud za rozhodný, jak uvážil o skutečnostech pro věc podstatných, resp. jakým způsobem rozhodné skutečnosti posoudil (srov. např. rozsudek NSS ze dne 4. 12. 2003, čj. 2 Ads 58/2003-75, č. 133/2004 Sb. NSS). Nejvyšší správní soud přitom neshledal, že by v napadeném rozsudku absentoval některý z výše uvedených požadavků. Městský soud přehledně popsal rozhodný skutkový stav a s žalobními námitkami se řádně a srozumitelně vypořádal. O tom svědčí i to, že stěžovatelé v kasačních stížnostech se závěry městského soudu věcně polemizují, což v případě neodůvodněného nebo nesrozumitelného rozhodnutí zpravidla nepřichází v úvahu.

[21] Stěžovatel 1) v kasační stížnosti označil rozhodnutí, kterými bylo rozhodnuto o vydání pozemků nebo o přiznání nároku na náhradu za pozemky, které vydat nelze. Jednalo se přitom o pozemky, které městský soud uvedl ve výroku I. napadeného rozsudku a ohledně kterých uložil stěžovateli 1) povinnost vydat rozhodnutí podle zákona o půdě.

[22] Nejvyšší správní soud ze správního spisu zjistil, že rozhodnutím Okresního úřadu Třebíč ze dne 6. 12. 1996, čj. POZ 111/4411/1996-72.9./Br/Ko, byl stěžovatelům 2) přiznán nárok na náhradu za pozemky parc. č. X v katastrálním území S. Rozhodnutím Okresního úřadu v Třebíči ze dne 3. 5. 1994, čj. 111-9015/92/2-Br, byl stěžovatelům 2) vydán pozemek parc. č. X, katastrální území S. Rozhodnutím Okresního úřadu v Třebíči ze dne 8. 9. 1994, čj. POZ 111/3272/1994/Br/Ko, ve znění opravy ze dne 20. 9. 1996, čj. 111/3772/1994/Opr./Su, byl stěžovatelům 2) vydán pozemek parc. č. X, katastrální území S.

[23] V rozsahu výše uvedených pozemků dospěl městský soud k nesprávnému závěru. Stěžovatel 1) totiž o těchto pozemcích podle zákona o půdě rozhodl, nebyl proto nečinný a nelze jej zavazovat k vydání dalšího rozhodnutí o těchto pozemcích.

[24] Nejvyšší správní soud dále shledal, že městský soud neověřil, zda stěžovatelé 2) uplatnili nárok podle § 9 odst. 1 zákona o půdě na vydání pozemků uvedených ve výroku I. napadeného rozhodnutí. Z ustanovení § 9 zákona o půdě vyplývá, že oprávněná osoba uplatní nárok na vydání nemovitosti u pozemkového úřadu a zároveň vyzve povinnou osobu k jejímu vydání. Do 60 dnů od podání výzvy uzavře povinná osoba s oprávněnou osobou dohodu o vydání nemovitosti. Tato dohoda podle § 9 odst. 2 zákona o půdě podléhá schválení pozemkovým úřadem formou rozhodnutí vydaného ve správním řízení. Nedojde-li k této dohodě, rozhodne o vlastnictví oprávněné osoby pozemkový úřad. Uplatnění nároku u příslušného správního orgánu tak bylo nezbytnou podmínkou pro to, aby mohlo být o tomto nároku rozhodnuto. Nebyl-li nárok podle § 9 odst. 1 zákona o půdě uplatněn, nemohl o něm stěžovatel 1) rozhodnout, a proto ani nemohl být nečinný.

[25] Městský soud sice v napadeném rozsudku uvedl, že „[š]alobci jako osoby oprávněné dle § 6 zákona o půdě uplatnili (v návaznosti na předchozí korespondenci se ‚Státním notářstvím v Třebíči‘, ‚Ředitelstvím státních lesů v Třebíči‘, s ‚Ministerstvem pro správu národního majetku a jeho privatizaci‘, s ‚Generální

prokuraturou ČR, odbor rehabilitační) výzvou ze 7.9.1991, následně doplňovanou řadou podání, nárok na „navrácení in natura českého podílu na velkostatku S.“ po G. J., s tím, že G. J. byla spolumajitelkou 1/3 velkostatku S., okres T.“, dále se však již nezabýval tím, zda byl nárok na vydání pozemků uplatněn i ve vztahu k pozemkům specifikovaným stěžovateli 2) na výzvu městského soudu. Toto posouzení přitom musí předcházet posouzení (ne)činnosti stěžovatele 1).

[26] Vzhledem k výše uvedenému neobstála v rámci kasačního přezkumu část výroku I. napadeného rozsudku, kterou byla stěžovateli 1) uložena povinnost vydat rozhodnutí podle zákona o půdě, ve věci dovypořádaní restitučních nároků stěžovatelů 2) pocházejících od původního vlastníka paní G. J. a to v rozsahu, týkajícím se id. 1/3 velkostatku S., konkrétně pozemků evidovaných pod par. č.: X, vše zapsáno na LV č. X, kat. území S., vedeném u Katastrálního úřadu pro Vysočinu, Katastrální pracoviště Třebíč, a to do 60 dnů od právní moci rozsudku. Výroky o nákladech řízení nemohou nadále samostatně existovat, neboť jsou k citované části výroku I. napadeného rozsudku akcesorické. Nejvyšší správní soud proto věc v rozsahu kasačního výroku tohoto rozsudku vrátil městskému soudu k dalšímu řízení.

III.B Kasační stížnost stěžovatelů 2)

[27] Nejvyšší správní soud nenalezl žádné formální vady či překážky projednatelnosti kasační stížnosti stěžovatelů 2), a proto přezkoumal jí napadený rozsudek městského soudu také v rozsahu a v rámci touto kasační stížností uplatněných důvodů, i zde zkoumaje, zda napadené rozhodnutí či jemu předcházející řízení netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti [§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.].

[28] Městský soud usnesením ze dne 8. 8. 2016, čj. 9 A 49/2015-151, opravil chybně formulovaný výrok I. rozsudku městského soudu ze dne 29. 6. 2016, čj. 9 A 49/2015-127. Oprava spočívala v nahrazení „a to v rozsahu, týkajícím se id. 1/33 velkostatku S.“ správným „a to v rozsahu, týkajícím se id. 1/3 velkostatku S.“. Tímtož opravným usnesením byla stěžovateli 1) uložena povinnost zaplatit stěžovatelům 2) náhradu dalších nákladů řízení, která spočívala v náhradě za zaplacený soudní poplatek.

[29] K námitce stěžovatelů 2), že restituční nároky měly být řešeny podle dohody o reálném oddělení, ač se v pozemkových knihách oddělení nepromítlo, Nejvyšší správní soud uvádí následující. Stěžovatelé 2) měli možnost proti rozhodnutím, v nichž správní orgány rozhodovaly o vydání nemovitostí původně náležících k velkostatku (resp. o nevydání nevydatelných nemovitostí a přiznání nároku na náhradu za tyto nemovitosti) v rozsahu id. 1/3 k celku, brojit opravnými prostředky. V rámci těchto opravných prostředků mohli namítat, že není správný právní názor, který správní orgány zaujaly poté, co Krajský soud v Brně v rozsudku ze dne 4. 3. 1993, čj. 30 Ca 180/92-19, uvedl, že „nezbytně nutným se proto jeví došetření otázky, zda došlo k reálnému oddělení zkonfiskovaného majetku a majetku, který byl před rokem 1948 ponechán paní G. J., poté však v roce 1948 vyvlastněn podle první pozemkové reformy“. Tento právní názor spočíval v tom, že návrh na reálné rozdělení majetku nebyl řádným způsobem akceptován, a proto lze nemovitosti původně náležící k velkostatku vydávat pouze v rozsahu id. 1/3 k celku. Správní orgány přitom v příslušných rozhodnutích odůvodnily, z jakého důvodu rozhodovaly o id. 1/3 majetku velkostatku, a nikoliv o konkrétní 1/3 majetku, na jehož oddělení sice byl podán návrh, ale nikdy k němu nedošlo. Nelze proto až v kasační stížnosti proti rozhodnutí o žalobě na ochranu proti nečinnosti stěžovateli 1) vytýkat, že zůstal nečinný, nerozhodl-li v plném rozsahu o vydání všech nemovitostí, které byly podle stěžovatelů 2) před rokem 1948 odděleny od majetku zkonfiskovaného podle dekretu prezidenta republiky č. 12/1945 Sb.

[30] Stěžovateli 2) navrhovaný postup by vedl k tomu, že by jejich restituční nároky skutečně byly, jak uvedl stěžovatel 1), vykryty ve větším rozsahu, než jim náleží. G. J. totiž původně vlastnila majetek v hodnotě 1/3 celkové hodnoty velkostatku. Správní orgány zaujaly právní názor, že se jednalo o id. 1/3 velkostatku a následně oprávněným osobám, tj. stěžovatelům 2), vydaly nemovitosti původně náležící k velkostatku, případně poskytly náhradu za nevydatelné nemovitosti, právě v rozsahu id. 1/3. Vydaly-li by správní orgány stěžovatelům 2) další majetek, připadlo by stěžovatelům 2) více, než původně vlastnila G. J. Jinými slovy nelze kombinovat, přesněji řečeno součtem spojit vydání id. 1/3 celkového majetku velkostatku s vydáním dalšího konkrétního majetku.

[31] Nejvyšší správní soud se s ohledem na výše uvedené ztotožňuje se závěrem městského soudu, podle kterého se nelze žalobou na ochranu proti nečinnosti domáhat změny pravomocnými rozhodnutími vysloveného právního názoru, dle kterého stát G. J. odebral ideální 1/3 celého velkostatku.

IV. Závěr a náklady řízení

[32] Nejvyšší správní soud z výše uvedených důvodů shledal část výroku I. rozsudku městského soudu nezákonnou a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V dalším řízení městský soud posoudí, zda stěžovatelé 2) uplatnili nárok podle § 9 odst. 1 zákona o půdě ve vztahu k jimi specifikovaným pozemkům; až poté se bude zabývat namítanou nečinností stěžovatele 1).

[33] Nejvyšší správní soud v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. část výroku I., výrok II a výrok III. rozsudku městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti stěžovatele 1) rozhodne městský soud v novém rozhodnutí, jak je stanoveno v § 110 odst. 3 s. ř. s.

[34] Kasační stížnost stěžovatelů 2) shledal Nejvyšší správní soud nedůvodnou, a proto ji podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl. O věci přitom rozhodl bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s.

[35] V novém rozhodnutí rozhodne městský soud podle § 110 odst. 3 věty první s. ř. s. též o nákladech řízení o podaných kasačních stížnostech, a to přesto, že rozsudek městského soudu byl zrušen jen z části. Soudní řád správní neobsahuje úpravu rozhodování o náhradě nákladů řízení v případě, kdy bylo v různých výrocích napadeno rozhodnutí krajského soudu jak žalobcem (zde žalobci), tak žalovaným, a kdy jen jedna z podaných kasačních stížností byla shledána důvodnou, protože jen v rozsahu kasačního výroku má znovu rozhodovat krajský soud. Výkladem je však třeba dojít k závěru, že i v této procesní situaci je k rozhodnutí o náhradě nákladů řízení povolán krajský soud, neboť až u něj celé řízení definitivně končí. Ustanovení povolávající k náhradově nákladovému rozhodnutí po zrušení rozsudku krajského soudu právě krajský soud až v rámci dalšího před ním pokračujícího řízení (§ 110 odst. 3 věta první s. ř. s.) je zásadou; výjimkou z ní, jež musí být jako každá výjimka z pravidla vykládána restriktivně, jsou výlučně případy, kdy se ke krajskému soudu - a to ani zčásti - věc k dalšímu řízení nevrací (§ 110 odst. 3 věta druhá s. ř. s.). V širším slova smyslu je řízení u krajského soudu a řízení o kasační stížnosti řízením jediným a pouze v případě, že toto řízení završuje konečné rozhodnutí kasačního soudu, musí o náhradě nákladů řízení rozhodnout soud kasační. Jelikož i v nynější věci bude o části předmětu řízení znovu rozhodovat krajský soud (srov. odst. [32]), je právě on tím soudem, který je povinen rozhodnout jak o náhradě nákladů řízení, které se uskutečnilo u něj, tak o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti. Pouze krajský soud totiž v takovém případě může uvážit o okolnostech rozhodných pro závěr o tom, zda a který z účastníků má právo na náhradu nákladů té i oné části řízení podle § 60 s. ř. s., tj. vzít v úvahu jak případný

poměr úspěchu jednotlivých účastníků ve věci, tak též další okolnosti, jež jsou pro výrok o náhradě nákladů řízení podstatné.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 18. ledna 2017

JUDr. Miloslav Výborný
předseda senátu